

1. Прецизно одреди којим језиком је написано *Мирослављево јеванђеље*, и у којем веку:  
а) језик: \_\_\_\_\_  
б) век: \_\_\_\_\_
2. Датив јединине именице **отац** у првом издању *Српског рјечника* написан је код Вука као (заокружи слово испред тачног одговора):  
а) отцу;      в) отацу;  
б) оцу;      д) отче;
3. Одреди ијекавске облике речи:  
а) дете: \_\_\_\_\_      деца: \_\_\_\_\_  
б) нега: \_\_\_\_\_      неговати: \_\_\_\_\_
4. Акцентуј следеће облике именице **глава**:  
а) номинатив јединине: \_\_\_\_\_;  
б) генитив множине: \_\_\_\_\_.
5. Наведи безвучне експлозивне (праскаве) консонанте:  
\_\_\_\_\_
6. Одреди гласовне промене у:  
а) 1. лицу јединине презента глагола **вући**: \_\_\_\_\_;  
б) 1. лицу јединине имперфекта глагола **печи**: \_\_\_\_\_.
7. Одреди падеж подвучених именица у примеру **И стари учитељ диже наочаре на чело па погледа боље прекопута, а стари Лекса лепедер остави сто па приђе ближе певници**.  
а) наочаре: \_\_\_\_\_  
б) чело: \_\_\_\_\_  
в) Лекса: \_\_\_\_\_  
г) певници: \_\_\_\_\_
8. Напиши неличне глаголске облике који имају категорију граматичког рода:  
\_\_\_\_\_
9. Одреди врсте подвучених речи у реченици: **Уз брдо су ишла три пријатеља, један крај другог, готово се додирујући раменима**.  
а) уз: \_\_\_\_\_  
б) крај: \_\_\_\_\_  
в) готово: \_\_\_\_\_  
г) раменима: \_\_\_\_\_
10. Речи **фитнес** и **фајл** пореклом су из \_\_\_\_\_ језика, па се зато називају \_\_\_\_\_
11. Одреди синониме за следеће лингвистичке термине:  
а) асимилација: \_\_\_\_\_  
б) компарација: \_\_\_\_\_  
в) полисемија: \_\_\_\_\_  
г) консонант: \_\_\_\_\_
12. Подвуци суфиксе за грађење деминутива:  
-киња, -ица, -тељ, -лац, -ач, -ар, -чић, -етина, -уштина, -урда
13. Одреди тип творбе у следећим именицама:  
а) младожења: \_\_\_\_\_  
б) југоисток: \_\_\_\_\_  
в) гимназијалац: \_\_\_\_\_  
г) месар: \_\_\_\_\_
14. Подвучена предлошко-падежна конструкција у примеру **Упркос забранама, наставио је да тренира** може се заменити зависном реченицом која је по значењу \_\_\_\_\_
15. У примеру **Будући да су се путници укрцали, брод ће одмах кренути** одреди:  
а) врсту зависне реченице по значењу: \_\_\_\_\_  
б) зависни везник: \_\_\_\_\_
16. Подвуци атрибуте у следећој реченици:  
**Кроз измаглицу сећања појављивао се још увек пријатан укус мајчиних палачинки.**

17. Одреди синтаксичке функције подвучених речи у следећем примеру:  
**Симан се напола придигао, али само зато да би могао аги у очи да скреше оно што ни сам није помишљао да би смео да му каже.**  
 а) Симан: \_\_\_\_\_  
 б) напола: \_\_\_\_\_  
 в) аги: \_\_\_\_\_  
 г) му: \_\_\_\_\_
18. Наведи функционални стил у којем преовлађује усмена комуникација:  
 \_\_\_\_\_
19. Заокружи слово испред примера у којем је реч **крило** употребљена у свом основном значењу:  
 а) Драган Џајић је био лево крило фудбалске репрезентације.  
 б) У авиону сам седео у висини крила, па нисам добро видео облаке.  
 в) Беби је свакако најлепше у мајчином крилу.  
 г) После олује пронашао је у шуми сову сломљених крила.
20. Препиши правилно, писаним словима, реченицу, не мењајући ред речи:  
**ФУДБАЛСКИ КЛУБ ЦРВЕНА ЗВЕЗДА ОСВОИО ЈЕ 25. ШАМПИЈОНСКИХ ТИТУЛА ЗА 62. ГОДИНЕ ПОСТОЈАЊА (1945.-2007.)**  
 \_\_\_\_\_
21. У роману *Пој Тира и њој Стира* неслога и такмичење свештеничких породица посебно се заопштавају доласком новог учитеља, за кога попадије желе да удају своје кћери:  
 I Наведи име и презиме писца романа: \_\_\_\_\_  
 Наведи имена попових кћерки: \_\_\_\_\_  
 II Где се одвија радња романа (заокружи тачан одговор):  
 а) у банатском селу  
 б) у Нишу  
 в) у далматинском приморју
22. У којој је од наведених песама Марко Краљевић *гойерао до дувара* цара Сулемана, убеђујући га у исправност својих поступака (заокружи тачан одговор):  
 а) Марко Краљевић укида свадбарину  
 б) Марко Краљевић и Муса Кесеџија  
 в) Смрт Марка Краљевића  
 г) Марко пије уз Рамазан вино  
 д) Марко Краљевић и орао
23. *Алиџераџија* је (заокружи тачан одговор):  
 а) врста строфе  
 б) део драмске радње  
 в) књижевни жанр  
 г) стилска фигура (поступак)
24. Песник Рабиндранат Тагоре аутор је чувене књиге поезије под насловом \_\_\_\_\_  
 Из које земље је овај песник? \_\_\_\_\_
25. Наведите називе строфа према броју стихова:  
 I строфа од два стиха: \_\_\_\_\_  
 II строфа од четири стиха: \_\_\_\_\_
26. У народној епској песми *Женидба Душанова*, царев нећак на свадбу долази прерушен у млађано Бугарче не би ли се ујаку нашао у невољи.  
 I Наведи име и презиме Душановог нећака: \_\_\_\_\_  
 II Наведи име цареве невесте (заокружи тачан одговор):  
 а) Милица  
 б) Јелица  
 в) Роксанда  
 г) Љепосава
27. Прочитај стихове из наведене песме и одговори на питања:  
*Ујуштуру, кад њоћем у школу,  
 Ја њрви узледам шролу,  
 Ја њрви узледам где сћење  
 Трамвај који се њење;  
 И кликнем: „Ено га иде! ”  
 Да другови моји виде*

*Са бремзом, у њуном сјају,  
Моћ оца на шрамају*

- I Наведи назив песме: \_\_\_\_\_
- II Наведи име и презиме песника: \_\_\_\_\_
28. Уз називе наведених приповедака напиши име и презиме њихових аутора:  
*Чиновникова смрт* \_\_\_\_\_  
*Кашика* \_\_\_\_\_  
*Пилијенца* \_\_\_\_\_
29. Прочитај стихове и на линијама поред питања упиши одговоре:  
*Бејасте ли, браћо моја млада  
Да л' бејасте ви на зробљу када  
Ај, на зробљу, на золему?  
Та увек смо ми на њему.*
- I Наслов песме је \_\_\_\_\_  
Аутор ове песме је \_\_\_\_\_
- II Врста риме је \_\_\_\_\_
30. Писац приповетке *Десетица* зове се: \_\_\_\_\_  
Заокружи тврдњу која најтачније описује насловни/главни мотив приповетке:  
а) Десетица је оцена коју је дечак добио у школи.  
б) Десетица је последња пара коју је у писму мајка послала дечку.  
в) Десетица је први новац који је дечак зарадио као шегрт.  
г) Десетицу је отац дао сину на растанку.
31. Главни јунак ове народне приповетке из пожара спасава животињу и као награду добија чудесну моћ да може да разуме говор животиња. Одговори на постављена питања.  
I Назив ове приповетке је \_\_\_\_\_  
II Јунак ове приповетке је (заокружи тачан одговор):  
а) чобанин  
б) царев син  
в) ловац
32. Прочитај пажљиво стихове и одговори на постављена питања:  
*Два цвијешта у босићану расла  
Њлави зумбул и зелена када.  
Плави зумбул оде на Дољане,  
осића када у босићану сама.*
- I Наведи назив ове народне лирске песме: \_\_\_\_\_  
Којој врсти лирских песама она припада? \_\_\_\_\_
- II На којој стилској фигури се ова песма у целини заснива? \_\_\_\_\_
33. Подвуците оне књижевне врсте које се јављају и у народној и у уметничкој књижевности:  
*џриповејика роман џоема балада џубавна џесма драма*
34. У приповеци *Све ће што народ џозлајџиџи* аутор (заокружи тачан одговор):  
I  
а) приказује пријатељство између Благоја казанџије и капетана  
б) описује захвалност власти и народа према онима који су се жртвовали у рату  
в) критикује и осуђује државну небригу према ратним инвалидима  
II Наведите име и презиме писца: \_\_\_\_\_
35. Уз наведена дела напиши којој књижевној врсти (жанру) припадају:  
*Робинсон Крусо* \_\_\_\_\_  
*Кайеџан Џон Пилџоџе* \_\_\_\_\_  
*Мрџво море* \_\_\_\_\_
36. У којим од наведених дела су присутне *џиџаскалије/ремарке* (заокружи тачне одговоре):  
а) Сумњиво лице  
б) Мали принџ  
в) Робинсон Крусо  
г) Писма из Италије  
д) Поџондирена тиква

37. Наведите који историјски догађај се описује у народној епској песми *Почетак буне Њеђових дахија*:
- I \_\_\_\_\_
- II Наведите име народног певача од којег је Вук записао ову песму:  
\_\_\_\_\_
38. Заокружите дела која припадају епском књижевном роду:
- а) Очију твојих да није  
б) Кроз мећаву  
в) Збогом мојих петнаест година  
г) Избирачица  
д) Том Сојер
39. Прочитај наведени одломак и одговори на постављена питања:  
*Ибраћин случај био је нарочити. Њеђов кмет је њу, њод руком, на сати хода од њеђовоџ дућана, а он је и досад сам одлазио њо свој део. Чим се мало смирило и средило у Сарајеву, он је њишао и озбиљне људе и нове власти, и сви су му рекли да се у односу између кмета и аџе ништа не мења „до даљњега“, да је свако дошодар на своме, и да аџа има њраво да и даље узима свој хак, као и до сада.*
- Наведите име дела: \_\_\_\_\_
- Наведите име и презиме писца: \_\_\_\_\_
40. Допишите како се још зову наведене лирске врсте:
- Дескриптивна њесма* \_\_\_\_\_
- Рефлективна њесма* \_\_\_\_\_